13/02/2023

Νίκος Δένδιας για Αγία Σοφία: Αποτελεί συνδετικό κρίκο μεταξύ ορθοδοξίας, ελληνισμού και παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς

/ Αγία Σοφία

«Η Αγία Σοφία, αποτελεί έναν κεντρικό συνδετικό κρίκο μεταξύ της ορθοδοξίας, του ελληνισμού, των παραδόσεών μας και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς». Αυτά είπε μεταξύ άλλων ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας σε βιντεοσκοπημένο μήνυμά του σε εκδήλωση της παρουσίασης του Τόμου για την Αγία Σοφία, στην Λάρισα.

Ο κ. Δένδιας προσκεκλημένος από τον Γενικό Γραμματέα της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, βουλευτή Λαρίσης της Νέας Δημοκρατίας, κ. **Μάξιμο Χαρακόπουλο**, στην παρουσίαση του Τόμου της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», απηύθυνε ομιλία μέσω βίντεο καθώς χρειάσθηκε εκτάκτως να μεταβεί στην Τουρκία ύστερα από εντολή του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε χθες, στο Ξενοδοχείο DIVANI PALACE στη Λάρισα, με συνδιοργανωτές τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας (ΔΣΟ), την Ιερά Μητρόπολη Λαρίσης και Τυρνάβου, την Περιφέρεια Θεσσαλίας και τον Δήμο Λαρισαίων.

Εισηγήσεις πραγματοποίησαν ο Ιατρός-Ιστοριοδίφης κ. Νικόλαος Παπαθεοδώρου και ο Δικηγόρος, Msc Κανονικού Δικαίου κ. Νικόλαος Τσιρέλης. Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερώνυμος, ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας κ. Κώστας Αγοραστός και ο Δήμαρχος Λαρισαίων κ. Απόστολος Καλογιάννης. Την εκδήλωση συντόνισε η δημοσιογράφος κ. Μαριάννα Πυργιώτη.

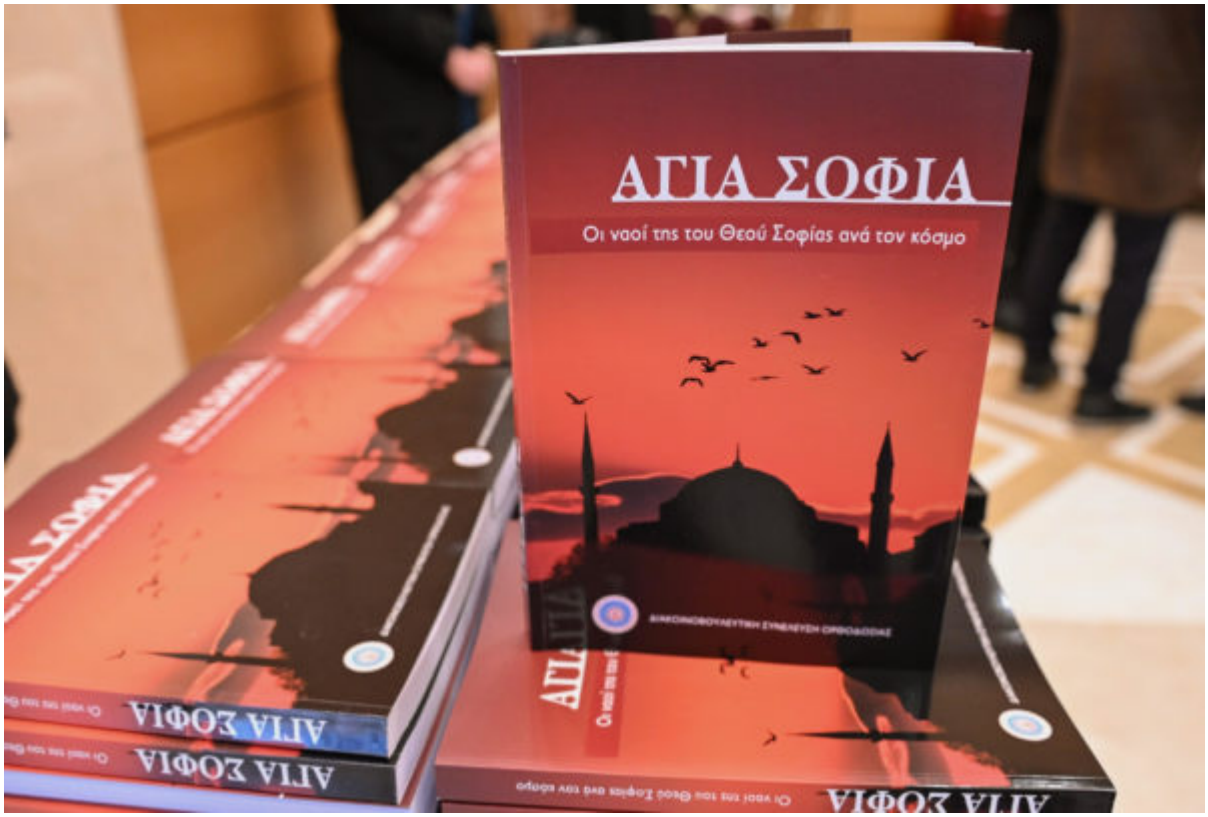

«Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμένα η πρόσκληση να συμμετάσχω στην παρουσίαση του τόμου, ‘‘ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ : Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο’’. Κατ’ αρχήν οφείλω να ζητήσω συγγνώμη για το γεγονός ότι δεν βρίσκομαι σήμερα μαζί σας, καθώς έκτακτα, κατόπιν εντολή του Πρωθυπουργού, βρίσκομαι στην ***Τουρκία*** *για να συναντηθώ, μεταξύ άλλων, με τα μέλη της ελληνικής Αποστολής (****ΕΜΑΚ*** *) και να ενημερωθώ για την κατάσταση που δημιουργήθηκε μετά τους τραγικούς*

σεισμούς. Εντούτοις, αναγνωρίζοντας την σπουδαιότητα και την ιδιαίτερη σημασία που έχει για τον ελληνισμό και την ορθοδοξία το αντικείμενο της εκδήλωσης αλλά και της δικής μου επιθυμίας να συμμετάσχω σε αυτή την προσπάθεια, επιτρέψτε μου, μέσω του καλού μου φίλου ***Μάξιμου Χαρακόπουλου*** *να σας απευθύνω σύντομο χαιρετισμό»,* είπε στην αρχή της ομιλίας του.

Ο κ. Δένδιας ευχαρίστησε για τη σημαντική πρωτοβουλία τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, την Ιερά Μητρόπολη Λαρίσης και Τυρνάβου, την Περιφέρεια Θεσσαλίας, και το Δήμο Λαρισαίων. *«Άλλωστε είναι γνωστή η μακρά και στενή φιλία μου με τον Γενικό Γραμματέα της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας με τον φίλο μου και συνάδελφο από το 2004, τον Μάξιμο τον Χαρακόπουλο», υπογράμμισε*.

Το Υπουργείο Εξωτερικών και η θρησκευτική διπλωματία

Ο υπουργός Εξωτερικών έκανε ιδιαίτερη μνεία στη συνεργασία του με τη Διακοινοβουλευτική Συνέλευση ορθοδοξίας: *«Η έκδοση του εν λόγω τόμου, οφείλεται στην ομολογουμένως επίπονη αλλά άκρως επιτυχημένη προσπάθειά που κατέβαλε τόσο ο ίδιος όσο και οι υπόλοιποι συντελεστές αυτής της προσπάθειας. Το Υπουργείο Εξωτερικών, συνεργάζεται στενά και με τρόπο άψογο με τη* ***Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας*** *σε ένα ευρύτερο πλαίσιο θεμάτων. Όπως είναι ο τομέας της θρησκευτικής διπλωματίας, όπου τα* ***Ελληνορθόδοξα Πατριαρχεία****, προεξέχοντος του Οικουμενικού,* ***λειτουργούν ως προπύργια της Ορθοδοξίας, ως θεματοφύλακες της ορθόδοξης πίστης*** *. Ιδιαίτερα μάλιστα σε περιοχές όπου τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια κλιμάκωση των προκλήσεων ιδιαίτερα έναντι των χριστιανικών πληθυσμών. Σε περιοχές όπου, δυνάμεις οι οποίες εξυπηρετούν ευρύτερες γεωπολιτικές επιδιώξεις δικές τους, αμφισβητούν την οικουμενικότητα και την οικουμενική αποστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως αλλά και των τεσσάρων πρεσβυγενών Πατριαρχείων της Ορθοδόξου Εκκλησίας».*

«Στις προκλήσεις αυτές οι ελληνικές κυβερνήσεις διαχρονικά στέκονται αρωγοί στο έργο των ελληνορθόδοξων Πατριαρχείων», τόνισε**.**

Ύψιστη προτεραιότητα η διάσωση των μνημείων παγκόσμια πολιτιστικής κληρονομιάς

«Το θέμα το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας έκδοσης, η Αγία Σοφία, αποτελεί έναν κεντρικό συνδετικό κρίκο μεταξύ της ορθοδοξίας, του ελληνισμού των παραδόσεων μας και της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Άλλωστε το ***Υπουργείο Εξωτερικών****, έχει αναγάγει τη διάσωση των μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομίας, σε ύψιστη προτεραιότητα. Η πρόσφατη αλλοίωση του μνημειακού χαρακτήρα της Αγίας Σοφίας στην* ***Κωνσταντινούπολη*** *, ενός οικουμενικού μνημείου, που προστατεύεται από την UNESCO ως τμήμα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και λειτουργούσε ως μουσείο από το 1935, έχει προκαλέσει έντονη κινητικότητα»*, επεσήμανε ο κ. Δένδιας.

Προβληματισμό προκαλούν οι πρόσφατες φθορές στην Αγία Σοφία

Αναφερόμενος στις **ζημιές** και **φθορές** που έχει υποστεί η Αγία Σοφία, ο κ. Δένδιας τόνισε: *«Το Υπουργείο Εξωτερικών έχει επιδοθεί μια διπλωματική προσπάθεια προκειμένου η Τουρκία να σεβαστεί τον ιδιαίτερα τιμητικό ρόλο, που η ιστορία της ανέθεσε, ως θεματοφύλακα ενός τόσο σημαντικού μνημείου όπως η **Αγία Σοφία**, που ανήκει σε όλη την ανθρωπότητα. Άλλωστε, οι πρόσφατες αναφορές για φθορές και ζημιές προκαλούν ανησυχία και προβληματισμό. Το επισημαίνουμε με κάθε ευκαιρία σε ξένους συνομιλητές μας και διεθνή fora»*.

«Θα ήθελα να ολοκληρώσω αυτή την παρέμβαση, συγχαίροντας κι πάλι τους συντελεστές για το αποτέλεσμα. Μια επιστημονικά τεκμηριωμένη έκδοση, η οποία σε συνδυασμό με ένα άρτιο αισθητικά περιεχόμενο αναδεικνύει και αποδεικνύει την ενότητα του χριστιανικού κόσμου, τις αξίες, τις παραδόσεις, τα θεμέλια του ευρωπαϊκού πολιτισμού, με την Ελλάδα να λειτουργεί ως πυρήνας και προμαχώνας όλων αυτών των αξιών», κατέληξε.

Η εισήγηση του Μάξιμου Χαρακόπουλου

“Δεν έχουμε δικαίωμα στη σιωπή για την Αγία Σοφία”

«Δεν έχουμε δικαίωμα στη σιωπή, ιδιαίτερα εμείς οι Έλληνες, γιατί αν στάθηκε όρθιο αυτό το έθνος στα 400 χρόνια δουλείας είναι διότι είχε ως παρηγοριά το "πάλι με χρόνους με καιρούς πάλι δικά μας θα 'ναι". Γιατί πρόκειται για ένα μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Η μεγαλειώδης παρουσία σας σήμερα μας δίνει δύναμη να συνεχίσουμε για τις κοινές αξίες που μοιραζόμαστε. Σας ευχαριστώ από καρδιάς!». Με τα λόγια αυτά έκλεισε την εισήγησή του ο δρ Μάξιμος Χαρακόπουλος.

Όπως ανέφερε ο Θεσσαλός πολιτικός *«η μεγαλύτερη αίθουσα που διαθέτει η πόλη φάνηκε μικρή για να χωρέσει το ενδιαφέρον των Λαρισαίων και αυτό μας γεμίζει με αισιοδοξία»*, καθώς πολλοί ήταν εκείνοι που δεν μπόρεσαν να εισέλθουν στον χώρο.

Από τους «αγανακτισμένους» του 2012 στη σημερινή παρουσίαση

Ο Μάξιμος Χαρακόπουλος στο καλωσόρισμά του επισήμανε ότι *«όταν πρότεινα στη Μαριάννα Πυργιώτη, που εκπροσωπεί μία σχολή κύρους της δημοσιογραφίας, φοβήθηκα μήπως η τελευταία εμπειρία από ανάλογη εκδήλωση στην οποία την είχα καλέσει, και ήταν επίσης και ο μεγάλος "ληξίαρχος" της πόλης μας, ο Νίκος Παπαθεοδώρου, μήπως εκείνη η τελευταία εμπειρία την έκανε να είναι πιο κουμπωμένη. Νομίζω ότι ήταν πριν 10-11 χρόνια, όταν μία δράκα επονομαζόμενων*

“αγανακτισμένων” μας προπηλάκιζαν στην Δημοτική Πινακοθήκη στην παρουσίαση ενός άλλου βιβλίου, Σεβασμιώτατε, στη Λάρισα. Ήταν μία σειρά διηγημάτων μας, “Εκ νεότητός μου”, που είχαν εκδοθεί από το βιβλιοπωλείο της Εστίας. Πολλοί από σας ενδεχομένως να το θυμόσαστε. Χαίρομαι, λοιπόν, που έχουμε πολύ διαφορετικές συνθήκες. Βρισκόμαστε εδώ και έχουμε τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε αυτόν τον περικαλλή τόμο για την Αγία Σοφία, για τους ναούς της του Θεού Σοφίας, στον οποίο έχουμε 37 ιστορικούς εμβληματικούς ναούς, όπως είπε και η Μαριάννα νωρίτερα, από τη Σκωτία μέχρι την Κίνα».

Ο Νίκος Δένδιας και η ελπίδα για αρωγή στους Ελληνορθόδοξους της Συρίας

Ο επικεφαλής της ΔΣΟ σημείωσε ότι *«ο μεγάλος απών της σημερινής εκδήλωσης, όπως πληροφορηθήκατε όλοι, όσοι μπήκατε σε ενημερωτικά site, είδατε δελτία ειδήσεων στην τηλεόραση, είναι ο υπουργός Εξωτερικών ο Νίκος Δένδιας. Χθες αργά το βράδυ, μόλις είχε αφιχθεί από ένα ταξίδι που είχε πραγματοποιήσει στη Λατινική Αμερική, στην Κεντρική και Νότιο Αμερική, μου τηλεφώνησε αν είναι δυνατόν να αναβληθεί η εκδήλωση, καθώς με εντολή του πρωθυπουργού, έπρεπε τα χαράματα να πετάξει για τη σεισμόπληκτη νοτιοανατολική Τουρκία. Μου είπε ότι αν ήταν δυνατόν και μπορούσε να αναβληθεί η εκδήλωση να ταξιδέψω μαζί του με την ιδιότητα του επικεφαλής της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας στην περιοχή.*

Σεβασμιώτατε, γνωρίζετε ότι ***υπάρχει εκεί μία αρκετά ευάριθμη ελληνορθόδοξη κοινότητα που είναι ποίμνιο του Πατριαρχείου Αντιοχείας*** *. Του εξήγησα ότι αυτό δεν ήταν εφικτό, αλλά έθεσα τον εαυτό μου στη διάθεσή του αν υπάρχει επικείμενη αντίστοιχη επίσκεψη* ***αλληλεγγύης*** *και* ***συμπαράστασης*** *και* ***προς τον δοκιμαζόμενο συριακό λαό και το Πατριαρχείο Αντιοχείας, στο οποίο εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας, τη συμπαράστασή μας και τη συμπάθειά μας****. Είναι από τους πιο δοκιμαζόμενους αδελφούς μας, ελληνορθόδοξοι χριστιανοί στη Μέση Ανατολή, στη Συρία, από τον υπερδεκαετήεμφύλιο πόλεμο. Είναι αδέρφια μας, τα οποία έχουν συναίσθηση ότι είναι απομεινάρια του* ***Βυζαντίου****, του βυζαντινού κόσμου, έχουν βυζαντινή καταγωγή».*

30 χρόνια δράσης της ΔΣΟ

Ο Λαρισαίος βουλευτής εξέφρασε τη χαρά του για την παρουσίαση του Τόμου στη Λάρισα «αυτές τις μέρες που συμπληρώνονται 30 χρόνια από την ίδρυση της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, ενός διεθνούς θεσμού που έχει έδρα του, ίσως είναι ο μοναδικός, την Ελλάδα, την Βουλή των Ελλήνων. Ένας οργανισμός που προέκυψε ως ανάγκη μετά την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων στο ανατολικό μπλοκ το 1989, την πτώση του τείχους του Βερολίνου, και τότε μας δόθηκε η δυνατότητα επικοινωνίας με την ορθόδοξη ενδοχώρα, αδερφούς μας όχι μόνο της βαλκανικής, αλλά και των χωρών της τότε Σοβιετικής Ένωσης, με τους οποίους δεν είχαμε ιδιαίτερες σχέσεις λόγω του ψυχρού πολέμου, λόγω του σιδηρού παραπετάσματος, κατά την έκφραση του Ουίνστων Τσόρτσιλ.

Σήμερα, δυστυχώς, κινδυνεύουμε να υψωθεί ένα καινούργιο τείχος, ένα σιδηρούν παραπέτασμα στην Ευρώπη, μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η οποία έχει αφήσει έντονο το αποτύπωμά και στη δική μας δράση το τελευταίο διάστημα. Ευχόμαστε όλοι να επικρατήσει η κοινή λογική, το διεθνές δίκαιο, να σταματήσουν τα όπλα, να επικρατήσει η ειρήνη. Λοιπόν, και πάλι θέλω να σας καλωσορίσω, περισσότερα θα έχουμε τη δυνατότητα να πούμε για την Αγία Σοφία, για αυτό το “ταξίδι” για τον Τόμο, για την αφύπνιση της διεθνούς κοινότητας στη συνέχεια».

Το μεγαλείο της Αγιάς Σοφιάς

Στην εισήγησή του ο ΓΓ της ΔΣΟ αφού αφηγήθηκε πως έφτασε πρώτη φορά στην Κωνσταντινούπολη, σημείωσε ότι «το πρώτο, λοιπόν, που έκανα βρισκόμενος στην Πόλη το 1989 ήταν να επισκεφτώ την Αγία Σοφία, η οποία εντυπωσιάζει βεβαίως με τον εξωτερικό όγκο, αλλά κυρίως καθηλώνει πιστεύω τον επισκέπτη όταν μπαίνει στον Ναό. Βεβαίως, τα αισθήματα είναι πολύ έντονα, γι' αυτόν που μπαίνει ιδιαίτερα στην Αγία Σοφία έχοντας όλο αυτό το πολιτιστικό υπόβαθρο που έχουμε εμείς οι Έλληνες. Στάθηκα στο μέσον του ναού,Σεβασμιώτατε, απέναντι είναι η κόγχη με την Πλατυτέρα. Την έκρυβε σε μεγάλο βαθμό μία σκαλωσιά που για δεκαετίες ήταν εκεί. Δεν ξέρω αν πραγματικά γινότανε δουλειά **αποκατάστασης**. Και κάποια στιγμή σήκωσα το κεφάλι προς τα πάνω, τα μάτια μου προς τα πάνω, στον τρούλο. Δεν υπάρχει Παντοκράτορας, όπως ξέρετε, έγιναν επιχρίσματα στον Ναό μετά την Άλωση. Υποτίθεται ότι σε ένα βαθμό αποκαλύφθηκαν κάποια ψηφιδωτά που είναι εντυπωσιακά, αρκεί να τα δει κανείς. Υψώνοντας τα μάτια προς τα πάνω, κατανόησα απόλυτα την αλαζονεία του Ιουστινιανού, όταν μπαίνοντας στον ναό, στα εγκαίνιά του, είπε "**νενίκηκά σε Σολομών**!". Πραγματικά, νιώθει κανείς ότι αιωρείται ο τρούλος της Αγίας Σοφίας».

Δράσεις ενάντια στην μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί

Αναφερόμενος στις δράσεις της ΔΣΟ για τη διεθνοποίηση του ζητήματος τόνισε: « ***Πρώτον****, την έκδοση αυτού του περικαλλούς Τόμου, στον οποίο όπως ειπώθηκε συμπεριλάβαμε 37 ιστορικούς εμβληματικούς ναούς που δείχνουν το βαθύ αποτύπωμα σε αυτό τον ευρύ χώρο που επηρέασε η* ***υπερχιλιόχρονη χριστιανική αυτοκρατορία,*** *η ρωμαϊκή ανατολική αυτοκρατορία, που οι Φράγκοι μας επέβαλαν να την λέμε βυζαντινή αυτοκρατορία τον 16ο αιώνα.*

Η δεύτερη δράση μας ήταν ένας παγκόσμιος διαγωνισμός φωτογραφίας, *με παλιότερους αλλά και νεότερους ναούς που αναγείρονται αφιερωμένοι στην του Θεού Σοφίας. Ο Σεβασμιώτατος ανέφερε νωρίτερα ότι και στην πόλη μας, όπως ξέρουμε, αναγείρεται ένας τέτοιος ναός και χάρηκα ακούγοντας την δέσμευση του περιφερειάρχη ότι η Περιφέρεια θα συμβάλει στην ολοκλήρωση του αυτού του ναού. Η πόλη μας άλλωστε, όπως αποκάλυψε σήμερα και ήτανε μία όμορφη στιγμή, ο ιστοριοδίφης μας, ο κ. Παπαθεοδώρου είχε από τους βυζαντινούς χρόνους Ναό αφιερωμένο στην του Θεού Σοφία.*

*Και η **τρίτη δράση** που φιλοδοξούμε να φέρουμε εις πέρας είναι να αναγνωριστεί από το **Συμβούλιο της Ευρώπης μια πολιτιστική διαδρομή που θα έχει το όνομα Αγία Σοφία**, που θα συνδέει όλες τις πόλεις που έχουν ιστορικούς, εμβληματικούς ναούς αφιερωμένους στην Αγία Σοφία. [...]*

*Οφείλαμε, λοιπόν, να αντιδράσουμε κι αυτό κάναμε, παρουσιάζοντας τον Τόμο σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, σε ευρωπαϊκές μητροπόλεις, επιχειρώντας να ευαισθητοποιήσουμε την διεθνή κοινότητα. Όσο συζητούμε για την Αγία Σοφία, τόσο το ζήτημα παραμένει ανοιχτό. Και ήτανε πάρα πολύ εύστοχο το μήνυμα με το οποίο ολοκλήρωσε τον χαιρετισμό του ο υπουργός Εξωτερικών, ο οποίος μου εξέφρασε την λύπη του γιατί δεν μπόρεσε τελικά να είναι μαζί μας, αλλά η πολιτική τα έχει αυτά. Βρέθηκε χαράματα στη νοτιοανατολική Τουρκία. Το μήνυμά του ότι **η Τουρκία ως θεματοφύλακας αυτών των μνημείων, τα οποία έχει το προνόμιο αυτή την ώρα να είναι στην επικράτειά της, οφείλει να τα προστατεύει, να τα συντηρεί για να περάσουν και στις επόμενες γενιές** . Γιατί τα μνημεία αυτά μπορεί να είναι ρωμαίικα, μπορεί να είναι χριστιανικά αλλά είναι μνημεία του παγκόσμιου, του οικουμενικού πολιτισμού και ως τέτοια έχει χρέος να τα διαφυλάττει, να τα διατηρεί».*

Καταλήγοντας ο Μάξιμος Χαρακόπουλος ευχαρίστησε τους εισηγητές και τους συνδιοργανωτές της εκδήλωσης, καθώς και όλους τους παρευρισκόμενους σε αυτήν.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, μεταξύ άλλων, η βουλευτής του ΚΙΝΑΛ-ΠΑΣΟΚ κ. Ευαγγελία Λιακούλη, ο Αρχηγός της Τακτικής Αεροπορίας Αντιπτέραρχος (Ι) κ. Γεώργιος Φασούλας, ο υποδιοικητής της 1ης Στρατιάς υποστράτηγος Βασίλης Σαμαράς, ο Γενικός Αστυνομικός Διευθυντής Θεσσαλίας ταξίαρχος κ. Θωμάς Καρανάσιος, ο Διοικητής της Περιφερειακής Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Θεσσαλίας αντιπύραρχος κ. Νικόλαος Μητσογιάννης, οι Δήμαρχοι, Τυρνάβου κ. Γιάννης Κόκουρας, Τεμπών κ. Γιώργος Μανώλης και Ελασσόνας κ. Νίκος Γάτσας, πρόεδροι φορέων, συλλόγων και μέγα πλήθος κόσμου.

Παρακάτω, δείτε το καλωσόρισμα του δρ Μάξιμου Χαρακόπουλου:

Ομιλία Μ.Χαρακόπουλου στην εκδήλωση για την Αγία Σοφία στην Λάρισα

HAGIA SOPHIA
The churches of the Wisdom of God around the world
DIVANI LARISSA PALACE

HAGIA SOPHIA
The churches of the Wisdom of God around the world
DIVANI LARISSA PALACE

DIVANI PALACE LARISSA

HAGIA SOPHIA
DIVANI Larissa PALACE